

Sunuş

8 Mart, Birleşmiş Milletler tarafından “**Dünya Kadınlar Günü**” olarak kabul edilmiştir. Bugün insan hakları temelinde kadınların siyasi ve sosyal bilincinin geliştirilmesine, ekonomik, siyasi ve sosyal başarılarının kutlanmasına ayrılmıştır.

Yer bilimleri ile ilgili çalışmalara kadınlar 1700’lü yıllardan bu yana olağanüstü katkılarda bulunmaktadır. Jeoloji mühendisliğinden madencilik, petrol ve su aramalarına kadar kadın yer bilimcilerin sayısı gittikçe artmaktadır. Kadın yer bilimciler hem sahada hem laboratuvarında başarılı çalışmalar yaparak günümüz yer bilimlerinin gelişmesine olumlu katkılar vermektedir.

Mavi Gezegen Dergisi olarak biz de bugünün anısına özel bir sayı çıkarıyoruz. Bu Özel Sayı’daki yazarların tümü alanında başarılı çalışmalar yapmış yer bilimci kadınlardan oluşmaktadır.

“*Mehlika İzgi Taşman Ribnikar (1912-2007)*” ülkemizin ilk kadın petrol jeoloğunun ders alınacak yaşam hikayesi **Nilgün Okay** tarafından kaleme alındı. Cumhuriyetimizin en heyecanlı dönemlerinde MTA’da tercüman olarak kariyerine başlayan Mehlika İzgi Hanım’ın nasıl jeolog olduğunun hikayesi bu.

Yaşadığımız döneme damgasını vuran doğa olaylarının sonucudur afetler. Afet risk azaltma çalışmalarında kadının yerini **Güldemin Darbaş** kaleme aldı. Her ne kadar doğa kaynaklı afet meydana geldiğinde afetin tüm bireyleri eşit etkilediği düşünülse de pratikte toplumun en kırılgan kesimi olan kadınlar, çocuklar ve engelliler en fazla etkilenen gruplardır. Afet risk azaltma çalışmalarında toplumsal cinsiyet perspektifi ne olmalıdır?

Mart ayında aynı zamanda “Dünya Su Günü” de kutlanmaktadır. **Fatma Gültekin**, “*Su’ya Dair Herşey*” başlığı altında suyun kimyasından su döngüsüne, su kullanım-tüketimine ve su ayak izine kadar geniş bir perspektifte suyu ele aldı. Yaşamın olmazsa olmazı su tüm yönleriyle irdelendi.

X-ışını spektroskopisinin keşfedilmesinden sonra 1940’larda geliştirilen ilk mikro problemlerden günümüze mikro problemler yer bilimci ve malzeme bilimcilerinin vazgeçilmez cihazları oldu. **Kıymet Deniz Yağcıoğlu** sizler için elektron problemlerin çalışma prensipleri ile mikro prob analizlerinin nasıl yapıldığını kaleme aldı.

Dünya genelinde en çok tüketilen doğal malzemenin birincisi su ikincisi kumdur. **Hilal Okur** serbest kum madenciliğinin doğaya etkisini yazısında irdeledi.

Nükleer santraller önemli enerji sağlayan kaynaklardır. Nükleer santrallerden çıkan nükleer atıklar nerede ve nasıl depolanmalıdır? **Sibel Tatar Erkül**, nükleer atık deposu olarak kullanılan granitik kayalarda termal ısı etkisi altında çatlak gelişimini ele aldı yazısında.

8 Mart Dünya Kadınlar Gününüz kutlu olsun.

Editör Kurulu Adına

Dr. Tülay Bak